

Levsnäs

ett fritidsområde på Sollerön

Mitt engagemang på Sollerön började 1979. Jag förvärvade då aktierna i Sollerö Tomt och Fritid AB, ett bolag som ägde ett markområde beläget på Levsnäs, alldeles intill bad – och campingplatsen. Området var avsett för fritidsändamål och en planläggning hade påbörjats men stannat av. Jag bedömde marken, som visserligen var sank på sina ställen men med sitt fina läge vid badet och Siljan, som utvecklingsbar.

Jag fortsatte därför planarbetet och detsamma slutade med en plan som inrymde c:a 80 tomter och en centrumbyggnad. Elektricitet fanns vid platsen och efter att ha betalat Mora kommun en rejäl anslutningsavgift fick jag vatten och avlopp framdraget till området.

Jag hade sedan tänkt mig en lugn utveckling av området med en etappvis utbyggnad. Men starten blev annorlunda. Mora kommun som nyligen anlagt en flygplats vid Vinäs och hade planer på att starta charterflyg i samarbete med Reso som skulle flyga turister från Holland till Mora. De avsågs att inkvarteras i Mora och även på Sollerön. Detta skulle ge min planerade stugby beläggning från maj till september med ca ett hundratal gäster.

Jag bedömde detta som ett gott startunderlag och höjde tempot i mina byggnadsplaner. Midsommarafton 1980 stod 52 stugor klara och möblerade, redo att ta emot de förväntade gästerna.

Bygget av stugorna var i sig mycket intressant och litet unikt. På färdigmonterade grundbalkar lades ett isolerat och klart golvbjälklag och direkt på detta ställdes sedan de fyra ytterväggsblocken med fönster och dörrar inmonterade. Det hela avslutades med påläggning av två stycken takblock med isolering och takpanel med påspikad underlagspapp. Alla fukt- och andra väderbesvär kunde därigenom undvikas helt. Vi fick också beröm för stugorna av ett besökande turistråd.

För det planerade charterflyget gick det dock sämre. Vi fyllde ett tiotal stugor i en månad, mer blev det inte det året. Men eftersom de holländare som kom hade trivts bra, beslöt Mora kommun att nästa år 1981 skulle satsningen på att locka hit fler bli ännu bättre. Jag beslöt därför att bygga ut anläggningen ytterligare, och en restaurang (Jugen Jon) samt en liten butik uppfördes. Vi anlade också en minigolfbana. Allt för att blivande gäster skulle ha någonstans att äta och samlas för gemensam samvaro. Mina förväntningar växte naturligtvis också. Men dagen efter midsommar ringde mig turistchefen och meddelade att hollandssatsningen ställts in helt. Några gästande turister från det hållet var inte att räkna med. Vad glad man kan bli!

Det blev alltså en dålig ekonomisk start för Sollerö Semesterby. Men inget ont som inte har något gott med sig. Genom den nedlagda chartern hade anläggningen blivit omtalad både i Norge och Danmark. Gäster började strömma till från andra håll. Inte minst från Norge på sommaren och från Danmark på vintern. Själv hade jag börjat trivas bra på Sollerön. Jag hade bra lokalt boende personal och samarbetet var gott med många ö-bor. I den andan fortsatte jag utbyggnaden av stugbyn. Jag träffade också ett arrendeavtal med Mora kommun, som innebar ett övertagande av campingen och badet. Campingplatsen utökades med 15 campingstugor, och en servicebyggnad med duschar och bastu uppfördes. Nya elförsedda campingplatser tillkom och befintliga byggnader restaurerades. Campingplatsens status kunde därför höjas från 1-stjärnig till 3-stjärnig. Ökat engagemang i Gesundabergets skidanläggningar gjordes från semesterbyn för att om möjligt öka vinterturism och därigenom ökad beläggning för oss.

Så följde några trivsamma år. Med hjälp av den goda personalen upplevde vi en god stämning med god ordning i byn. Vi kompletterade och förbättrade vad vi kunde och restaurang Jugen Jon under Manuels och Kristinas ledning blev en riktig pärla, känd för sitt goda kök vida omkring. Inte minst midsommarhelgerna med Solleröloppet och vad därtill hörer, gav mig och min personal många minnesrika upplevelser. Liksom på julafton, när Kjell Uhlas kom körande med sin pingla-försedda häst och med rödklädd tomte, som delade ut klappar till barnen. Kyrkbåtsrodden var också minnesvärd, speciellt när Gun-Britt Persson och Mats Hjelm lärde ett femtiotal ”byggmästare” att hantera de smäckra farkosterna. Vi sålde också en del stugor men svarade fortfarande för driften i desamma.

Men trots de mycket goda förutsättningarna på platsen och i bygden runt omkring för turism lyckades vi inte komma upp i de beläggningssiffror som var nödvändiga för att driva och ytterligare förbättra turistanläggningen och göra den ekonomiskt lönsam. Det var ett gemensamt problem för alla liknande anläggningar och jag var inte ensam om att grubbla på hur detta skulle lösas. En ökad marknadsföring i såväl Sverige som i utlandet hjälpte inte.

Det var i denna anda som tankarna på GOLF föddes. En mycket populär och växande turistaktivitet som skulle kunna ge ökad beläggning för tiden från maj månad fram till oktober.

När jag därför i slutet av 1988 fick besök av fyra golfkunniga herrar från Mora, (A. Lindgren, G. Lund, T. Svensson och S. Ericksson), blev jag verkligen intresserad. De ville nämligen tillsammans med mig bygga en golfbana på Sollerön i så nära anslutning till semesterbyn som möjligt. Visserligen finns det golfbanor i Mora, Rättvik och Leksand, men detta skulle bli en kompletterande bana, en större utmaning, en av mera mästerskapskaraktär. Och den skulle få ett utmärkt läge vid Siljan. Vi bildade efter en tids funderingar Siljan Golf & Country Club AB

Vy från 1:a Tee.

med tanken att bygga en anläggning med 18 + 9 hål som i samarbete med Sollerö semesterby och Gesundaberget skulle bli en verklig året-runtanläggning. Jag blev VD i företaget och projektledare. Vi förstod ganska snart, att den enda mark, som skulle kunna bli tillgänglig, var belägen norr om stugbyn (Byrtjärnsmyren) och nordost om densamma. Vi uppdrog åt golfbanearkitekten Jeremy Turner i Falun att arbeta fram de första skisserna omfattande 18 hål på och runt Byrtjärnsmyren. Vidare ett förslag om 9 hål söder om Sollerövägen och nordost om stugbyn. Det blev sedan många och långa promenader kors och tvärs genom

myren, för att leta fram hörnstenar till de olika fastigheterna och se om verkligheten stämde med kartan. Till slut hade jag i alla fall en förteckning över det 10-tal markägare (av vilka Sollerö sockensamfällighet var den största), som skulle bli berörda i första hand. Hur skulle nu Solleröborna ta emot detta förslag? Jag glömmer inte i första taget den dag, då jag i Jugen Jons konferensrum tog emot de berörda markägarna för första gången. Glädjande nog var nästan alla positiva även om det fanns någon som var emot. Jeremy Turner ändrade då sitt banförslag så att vi undvek den mark som inte skulle bli disponibel. Så kunde vi börja förhandla om eventuella köp, arrenderingar och priser. Det var naturligtvis inte lätt. Det blev många omgångar och ofta fördes förhandlingarna i markägarnas hem. De skedde dock alltid i god ton och jag blev bjuden på mången god kopp kaffe i köket eller trädgården. Jag lärde mig mycket om Sollerön och hur man såg på framtiden under dessa givande samtal. Så småningom nådde vi fram till ett pris för köp resp. arrende. Ett alldeles för högt pris ansåg jag med tanke på markbeskaffenheten. Men kanske kunde vi komma tillbaka när allt var klart, och vi kunde bedöma banans ekonomiska bärkraft.

När vi kommit så långt och jag kände stödet i ryggen, var det dags att börja framtagandet av en byggnadsplan för området. Det blev att börja från början då inga grundkartor fanns, men efter vederbörlig flygfotografering kunde även kartorna ordnas. Vi uppdrog åt Brunsksogs Arkitektkontor i Falun att rita byggnadsplanen och framemot sommaren 1990 borde den kunna vara klar och förhoppningsvis godkänd. Efter de kontakter vi haft med markägare och framtida remissorgan, var vi tämligen säkra på att en plan innehållande område för golfbana skulle bli godkänd. En stor missräkning blev det dock, när vi förstod att Länsstyrelsen inte skulle godkänna de två hål, som banarkitekten ritat in mellan Burmavägen och Siljan. Det hjälpte inte hur fina promenadmöjligheter vi lovade ordna på det sällan besökta området mellan Siljan och banan. Siljans riksintresse hindrade. Där tappade banan inte minst ur turistsynpunkt en viktig effekt.

Vi gjorde nu mera preciserade beräkningar för hur vi skulle göra framtida aktier attraktiva och säljbara för en slutlig ekonomisk lösning. Efter kontaktande av bank med löfte om kreditiv för bygget upprättades entreprenadhandlingar och en entreprenör antogs. Det blev Peab Mark i Mora som skulle sköta byggnationerna. Vi var nu framme i februari 1990. Vi studerade nu vilka schaktnings- och rensningsarbeten som var tillåtna att göra utan byggnadslov. Vi ville nämligen i så stor utsträckning som möjligt utnyttja eventuell tjäle i myren. Första dagarna i mars började vi i närheten av den gamla soptippen (som skulle isoleras), men redan andra dagen blev vi stoppade. På arbetsplatsen fanns på morgonen representanter för TV, press, länsstyrelsens miljöenhet, vänsterpartiet i Mora samt tre

ägare till en fritidsfastighet vid Siljan (dock ej direkt berörd av planen). Vi hade enligt påstående rensat diken i för stor omfattning. Det hela kunde dock redas ut och i slutet av mars fick vi byggnadslov för de förberedande schaktningsarbetena och tillstånd till dikning enl. fastställd karta. Men vi tappade en månad då myren var lättillgänglig.

Hål 15 - "före".

Vi kunde sedan efter överenskommelse med Länsstyrelsen ta hand om den gamla soptippen med sin stora slamgrop. Gropen tömdes med hjälp av tankbilar och sedan sprutades kalk i botten och på sidorna i gropen, varefter den fylldes med torv och sedan bakades hela tippen in i ett 50 cm tjockt lager av lera. Och där ligger den nu saligen avsmnad och utgör en del av hål nr 2:s fairway och green.

En annan sak som vi utfört i hälsans tecken måste jag få nämna. Till tjärnen vid bevattningsanläggningens pumpstation vid banans södra ände pumpades vatten från Siljan (efter tillstånd från Vattendomstolen). Därifrån går sedan 2 st. vattenkanaler igenom hela golfbanan och genom de anlagda tjärnarna till tjärnen i nordvästra hörnet (vid Burmavägen). Där finns en liten "station" anlagd, som gör det möjligt att ta prover på vattnet innan det rinner tillbaka till Siljan. De prover som tagits där visade inga tecken på föroreningar från banan (inkl. soptipp). Det bör också nämnas i sammanhanget att vattenprover tagits efter golfbanans tillkomst i en vatten brunn tillhörande de tre markägare som klagade mest över banans tillkomst, men det var nog inte mot banan i sig man klagade, utan att den skulle öka turism på ön.

Nåväl, när byggnadsplanen till slut var tagen och byggnadslov givet, kunde arbetena drivas för fullt. Och många Solleröbor minns nog de dygn, då tunga

lastbilar gick i skytteltrafik med last av den mosand, som utgör såbädd på hela banan. En av de få banor som har denna typ av uppbyggnad. Och många Solleröbor tog nog tillfället i akt att de studera de specialdumprar, som med en bandbredd på 2 x 3,00 m var de enda fordon som tog sig ut på myren, när denna var som blötast. Så pågick arbetena fram till juli 1991, då alla hålen var sådda. Men en hel del kompletteringsarbeten återstod. Slutbesiktning av banbygget kunde äga rum i slutet av augusti 1991. I samma veva hade Peab Mark i Mora köpts upp av Siab anläggning AB. Ett ägarbyte som vi i SGCC inte hade någon glädje utav. Vi fick mest träffa deras advokat. De ställde inte ens upp på den särskilda besiktning som besiktningsmannen kallat till med anledning av påtalade brister i banans utförande. Våren 1992 utförde dock entreprenören en del av återståede arbeten och resten kunde vi klara själva. Det återstod naturligtvis en hel del arbeten runt omkring banan. Men det gör det alltid. Man brukar säga att det tar 5 – 10 år innan en bana är helt klar. Hösten 92 låg dock banan där grön och fin och helt spelbar.

Under hösten 91 och försommaren 92 hade vi dock kunnat genomföra en hel del ”provspelningar” En vacker sommardag hade jag besök av Djurgårdens ishockeylag (som hade träningsläger i Dalarna) De kunde spela de fem nordligast belägna hålen (2 varv) och jag har en bild därifrån med ryggtavlan på tre världs-

Tre VM- och OS-mästare på banan. B. Leander, H. Södergren och S. Bröms.

och olympiamästare. Nämligen Börje Leander, Sigge Bröms och Håkan Södergren. De var alla nöjda med det som bjöds då. Det kanske mest upplyftande besöket hade jag dock en höstdag, då en golf-pro från Gator Creek i Florida spelade banan. Han behövde 76 slag och han gav banan mycket högt betyg för dess utmanande layout och menade att detta kunde bli något riktigt stort. Då kändes det som om vi trots svårigheter var på rätt väg. Ett annat ljusst minne var när jag spelade banan tillsammans med två tyska familjer. Vi hade hunnit till hål nr 7 och solen lyste på Gesundabergets topp och de var helt lyriska av att kunna spela på en nyklippt fairway och alldeles intill sig ha rena vildmarken med djur- och fågelliv både på och utanför banan.

Tyvänn hade den allmänna konjunkturen vänt neråt under byggets gång. Vi lyckades inte uppnå de försäljningssiffror som var nödvändiga och med sorg i hjärtat måste vi begära SGCC AB i konkurs i november 1992. Men banan och centrumbyggnaden låg där och 1993 såldes golfbanan till ett nybildat bolag Sollerö Golf AB som övertog driften och arrenderade ut banan till den samma år bildade Sollerö Golfklubb. Tillsammans utvecklade de banan ytterligare och ett nytt klubbhus byggdes liksom en ny drivingrange. En eloge vill jag ge till Malin Ferm, som arbetade som golf-pro fram till 1998. Genom hennes kunnskap som pro och genom hennes entusiastiska uppträdande tillförde hon klubben många nya medlemmar och väckte golfintresset hos många människor, inte minst bland Solleröbor.

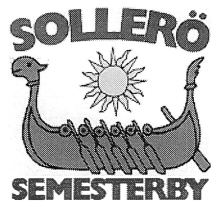
28 maj 1999 blev ett nytt stort datum för golfanläggningen. Då förvärvade Sollerö Golfklubb till ett överkomligt pris alla aktier i Sollerö Golf AB och blev därmed ensam ägare till golfbanan. Jag säger grattis. Sedan dess har en energisk bankommitté med bra personal utträttat stordåd och fått banan i mycket gott skick. Detta har resulterat i att SGK har fått stå som arrangör för flera stora tävlingar och företagsgolfer och DM har flera gånger avgjorts på banan. Och alltid har ledning och bankommitté fått beröm för arrangemangen. Jag upplever stämningen på banan och i klubben som mycket positiv. Men som alltid fordras det hårt och meningsfullt arbete på alla händer för att nå en fortsatt lyckosam utveckling. Jag ber att få önska SGK med sin nye intendent i ledningen: ”Lycka till.”

Här är det väl lämpligt att jag sätter punkt för min enkla redogörelse för hur Levsnäs - ett fritidsområde på Sollerön - blivit till. Men innan jag gör det, vill jag ta tillfället i akt, att varmt tacka alla, och det är många det, som deltagit i processen, ingen nämnd och ingen glömd. Jag har själv fått mottaga erkännande ord (och även en tacka) och inte minst en ros. Det värmer så gott i mitt (något sargade) hjärta.

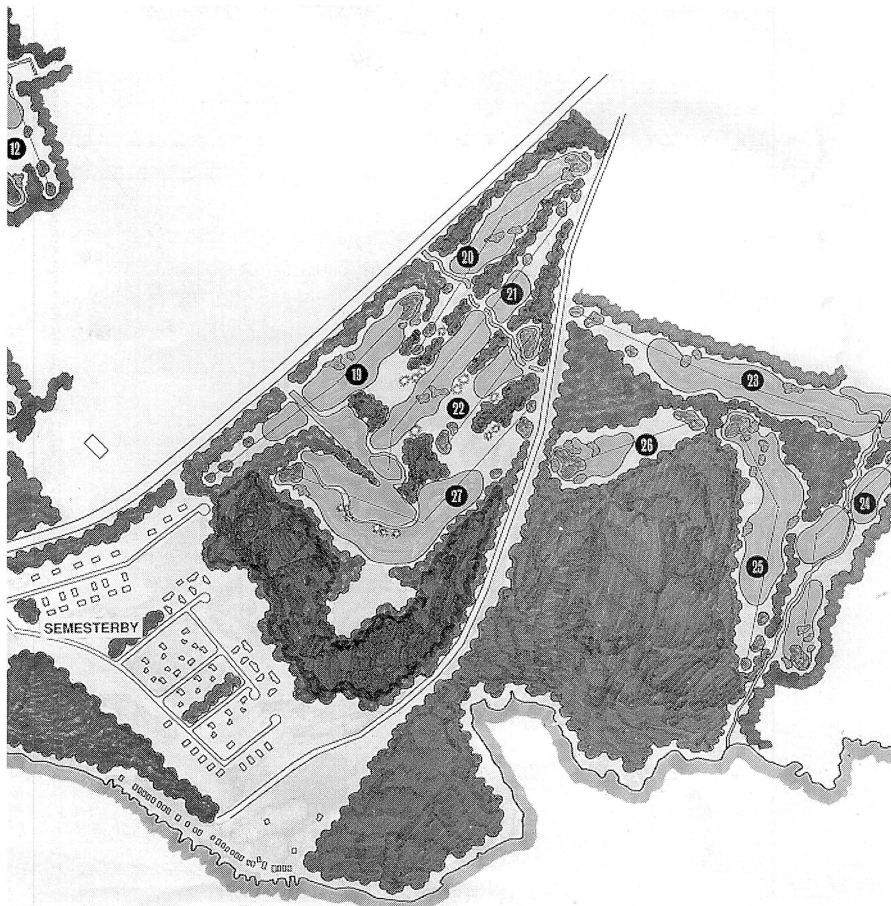
Tage Israelsson

Den byggda 18-hålsbanan

Fack 83, S-790 43 SOLLERÖN Tel. +46 250 222 55 Fax +46 250 226 15

Den planerade 9-hålsbanan